شي جینپیڭ وڭتۆستك افریكا زۆڭتۆڭی رامافوسامەن كەڭەس وتكزدی

(باسی 1 ـ بەتتە)

شي جینپیڭ وسی جوننده تومەنده‌گەدەي ۋسنس قویدی.

ٴبرىنشی، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ٴوزارا وسكەلەڭ سەنمەدی ستراتەگیالىق سەرىكتەر بولۆی كەرەك. "جولداس ٴاری باۆرلاس بولۆ" ـــ جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسنڭ ەرەكشەلىگی. ەكی جاق ەكی ەلدڭ زاڭ شعارۆ ورگانی، ساياسي پارتیا، ارمیا، جەرگىلىكتی ورىن سیاقتی سالالارداعی اۆس ـ كۆیستی، سەلبەستكتی كۆشەیتپ، ٴبىر ـ ٴبرىنڭ وزەكتی مۆددەسىنە سایا‌تىن جانە ٴجتی قاداعالاپ وتىرعان كەلەلی ماسەلەلەردە ۋزدىكسز ٴوزارا قولداۆ كورسەتۆی كەرەك. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكامەن بىرگە پارتیالار ارالىق اۆس ـ كۆیس پەن باۆلۆ سەلبەستىگىن كۆشەیتپ، وڭتۆستك افریكا افریكالقتار حالقىنىق كەڭەسىنڭ افریكا باسشىلىق قابىلەتی شۆەیۆانىن قۆرۆنا قولدان كەلەتىن كومەك كورسەتۆدی قالایدی.

ەكىنشی، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا بىرگە العا باساتىن دامۆ سەرىكتەری بولۆی كەرەك. ٴوزارا تیىمدىلىك جەتكەزىپ، تەڭ یگىلىككە كەنەلۆ ـــ جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا سەلبەستىگىنڭ ایقىن ٴتۆپ بویاۆی. ەكی جاق "ٴبىر بەلدەۆ، ٴبىر جولدی" بىرگە قۆرۆدی ىلگەرىلەتۆدی، جۆڭگو ـ افریكا سەلبەستك تالقی منبەرىنڭ "9 ٴتۆرلی ینجەنەریاسىن" جانە «جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ 10 جىلدىق سەلبەستك ستراتەگیالىق جوبا‌سىن» تیاناقتاندىرۆدی نەگزگی جەلی ەتپ، باسىمدىققا یە سالالارداعی سەلبەستىكتی بەكەمدەپ، سەلبەستىكتىڭ جاڭا ارتۆ تۆینده‌رىن جەتىلدىرۆی كەرەك. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكانڭ تاۆارلارىن یمپورت ەتۆ كولەمىن كەڭەیتپ، ٴتىپتی ده كوپ جۆڭگو كاسپورىندارىن وڭتۆستك افریكاعا كەلپ قارجی قوسپ، شارۆاشىلىعىن كورىكەیتۆگە ىنتالاندىرادی. كەدەیلىكتی ازایتۆ، اۆىل شارۆاشىلىعىنا تیىمدىلىك جاساۆ مەن اۆىل ـ قىستاقتی گۆلدەندىرۆ ـــ جۆڭگو ۋلگىسىندەگی وسزامانداندىرۆدڭ ماڭنزدی مازمۆنی، جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكامەن تاجریبە اۆىس ـ كۆیسىن كۆشەیتپ، وڭتۆستك افریكانڭ كەدەیلىكتی ازایتۆدان ۋلگی كورسەتىن قىستاق نىسانىن اتقارۆنا كومەك كورسەتۆدی قالایدی.

ٴۆشىنشی، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ٴوزارا تۆسىنسەتىن، ٴوزارا جاقىن دوس سەرىكتەر بولۆی كەرەك. حالىق تىلەگىنڭ توعىسۆی ـــ ەكی ەل دوستعىنڭ جاندی بەینەلەنۆی. جۆڭگو جاق جۆڭگو ـ وڭتۆستك افریكا كاسپىتك وقۆ ـ اعارتۆ بىرلەستگی، "بولاشاقتاعی افریكا ـــ جۆڭگو ـ افریكا كاسپىتك وقۆ ـ اعارتۆ سەلبەستك جوسپارى" سیاقتی مەحانیزمدەرەن ویدا‌عدای پایدالانىپ، ەكی ەلدڭ كاسپىتك وقۆ ـ اعارتۆىن كۆشەیتپ، جاستاردڭ جۆمسقا ورنالاسۆی جاقتارىنداعی اۆىس ـ كۆیستی، سەلبەستكتی ىلگەرىلەتپ، وڭتۆستك افریكانڭ ەكونومیكالىق، قوعام‌دىق داۆىعا شۆعىل قاجەتتی ٴتىپتی ده كوپ، ٴتۆرلی دارىندىلاردی تاربیەلەۆىنە كۆش قوسۆدی قالایدی. ەكی جاق سایا‌حات سەلبەستگىن كۆشەیتپ، عىلمي زەرتتەۆ قۆرىلمدارىنڭ جانە كاسپورىن‌دارىدڭ تەحنیكالىق سەلبەستكتی جانە بىر‌لەسپ زەرتتەۆ جۆرگىزۆىن كۆشەیتۆدی قولداپ، سەلبەستك جەتىستكتەرىنەن ەكی ەل حالقىن ٴتىپتی ده كوپ یگىلىككە كەنەل‌دىرۆی كەرەك.

ٴتورتىنشی، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ادىلەتتی قورعاۆداعی الەمدىك سەر‌ىكتەر بولۆی كەرەك. دەربەس، ٴوز ـ وزىنە قوجایىن بولۆ ـــ ٴبزدڭ ورتاق بەرىك ساقتایتىن پرینسیپىمز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكانڭ حالقارالىق جانە وڭىرلىك سەرەدە ٴتىپتی ده زور رولىن ساۆلەلەندىرۆىن قولدایدی، وڭتۆستك افریكا قاتارلی ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەل‌دەرمەن بىرگە الەمدىك داۆۆ باستاماسىن، الەمدىك حاۆىپسزدىك باستاماسىن، الەم‌دىك ورىكەنیەت باستاماسىن تیاناقتاندىرىپ، شىن مانىندەگی كوپ جاقتىلقتی امالیاتتا ایگىلەپ، "الەمدىك وڭتۆستك" ەلدەردىڭ سیاتی مەن ٴسوز سویلەۆ ۋقىعی دەڭگەیىن جوعارىلاتپ، كلیمات وزگەرىسی، استىق حاۆىپسزدىگی، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۋیمىنڭ 2030 ـ جىلعا دەیىنگی باياندی دامۆ كەڭەستىك ٴتارتىبی سیاقتی ماسەلەلەردەگی بىستەستىگىن كۆشەیتپ، ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردڭ ورتاق مۆددەسی مەن دامۆ كەڭىستىگىن قورعاۆدی قالایدی.

شي جینپیڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتی: سوڭعی جىلداری بىریكس ەلدەری اشق، سیىسمدی بولۆ، سەلبەسپ تەڭ یگىلىككە كەنەلۆ سندی بىریكس رۆحىن ۋستانىپ، تۆرلىشە ٴتۆزىم، تۆرلىشە ماەدەنیەت، تۆرلىشە وڭىردەگی ەلدەردڭ قول ۋستاسا دامۆىنىڭ تاماشا حیكایاسىن جازدی، بۆل تۆستك ەلدەر سەلبەستگىنڭ التىن ماڭ‌دایشالىعىنا اینالدی. وڭتۆستك افریكا بىریكس ەلدەری باسشىلارىنڭ وسى رەتكی دیدارلاسۆىنا دەن قویا دایىندىق جاسادی، مەن مۆنی ایرىقشا القایمىن. مەن بىریكس ەلدەرىنڭ باسشىلارىمەن بىرگە جاڭا داۆىردەگی بىریكستڭ ىنتىماقتاسا دامۆ ۋلی جوسپارىن بىرگە اقىلداسىپ، دید‌ارلاسۆدڭ سۆىلەی تابىستارعا قول جەتكىزۆىن ىلگەرىلەتپ، الەمدىك باسقارۆدڭ انا‌ۆرلىم ٴادىل، ۋیلەسمدی بەتالسقا قاراي دامۆىن ىلگەرىلەتۆدی ٴۆمت ەتەمىن.

شي جینپیڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتە‌دی: جۆڭگو مەن افریكا ـــ ەجەلدەن تاع‌دىرلاس ورتاق تۆلعا. وزگەرىس پەن بىلقالىق ارالاسقان دۆنیە ٴجۆزی الدىندا جۆڭگو مەن افریكا ەكی جاق ىنتىماقتی، سەلبەستكتی كۆشەیتۆگە بۆرىنعی ٴارقاد‌اي كەزدەگىدەن ده مۆقتاج. جۆڭگو جاق افریكا ەلدەرىنڭ بىرلەسپ ٴوزىن الۆەتتەندىرۆىن باتىل قولدایدی، افریكا وداعىنڭ 20 ەل توبىنا كىرۆىن باتىل قول‌دایدی، افریكانڭ ونەركاسىپتەنۆ مەن اۆىل شارۆاشىلىعىن وسزامانداندىرۆ ایاق السىن ىلگەرىلەتۆىن باتىل قولدایدی. مەن سزبەن بىرگە جۆڭگو ـ افریكا باسشىلارد‌ىنڭ كەڭەسىن باسقارىپ، كەڭەسكە قاتىناس‌قان افریكا ەلدەرىنڭ باسقا دا باسشىلارد‌ى مەن بىرگە جۆڭگو ـ افریكا ىنتىماعىنڭ، سەلبەستگىنڭ جاڭا جوباسىن كەسكىن‌دەپ، جوعارى دەڭگەیدەگی جۆڭگو ـ افریكا تاعدىرلاس ورتاق تۆلعاسىن قۆرۆدی ىلگەرىلەتۆدی ٴۆمت ەتەمىن.

راماڤوسا مىنالاردی ٴبىلدىردی: ٴتو‌راعا شي جینپیڭنڭ وڭتۆستك افریكادا 4 ـ رەت مەملەكەتتىك ساپاردا بولۆىن قارسی العانىمدی ەرەكشە داڭق سانایمىن. جۆڭگو وڭتۆستك افریكانڭ ۋلتىنڭ تاۆەلسىزد‌ىگىنە، ازاتتىعىنا قول جەتكىزۆی، مەملەكەت‌تىڭ داۆىن جۆزەگە اسىرۆی بارىسىندا وڭتۆستك افریكاعا قىمباتتی قولداۆ كور‌سەتتی، جاڭا تیپتی ایدارشا ۋیرۆۆس ىندەتی سیاقتی قیىن ـ قىستاۆ ساتتەردە قارایلاستی، جۆڭگو وڭتۆستك افریكانڭ شىنایی با‌ۆىرلاسی، دوسی جانە سەرىگی. وڭتۆستك افریكا مەن جۆڭگو ەكی ەل ده ٴوز ەلدە‌رىنڭ داۆىنا، گۆلدەنۆىنە ۋمتىلادی، كوپتەگەن كەلەلی حالقارالىق ىستەردە ۋقساس نەمەسە قارایلاس تۆرعىسی بار. دیپلوماتیالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقان 25 جىلدان بەری وڭتۆستك افریكا ٴبىر جۆڭگو پرینسیبىنە تاباندی بولدی، ەكی جاقتىڭ قارىم ـ قاتىناسی قارىشتاپ دامىپ، ٴار جىكتەگىلەردڭ بارىس ـ كەلىسی جیىلەپ، ٴار سالاداعی سەلبەستكتە سۆبەلی تابىستارعا قول جەتكىزدی. جۆڭگونڭ قارجی قوسۆی مەن سەلبەستگی وڭتۆستك افریكانڭ ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۆىن پارەندی جەبەدی، افریكا ەلدەرى مەن الەمدىك وڭتۆستك ەلدەردڭ داۆىن، گۆلدەنۆىن جەبەۆدە ده ەرەكشە ماڭنزدی رول اتقاردی. وڭتۆستك افریكا جۆڭگو كومەۆنیستك پارتیاسىنڭ جۆڭگو حالقىن باستاپ وراسان زور دامۆ تابىستارد‌ىنا قول جەتكىزگەندىگىن جوعارى باعالاید‌ی، جۆڭگو جاقپەن پارتیالار ارا بارىس ـ كەلىستی جیىلەتپ، پارتیا باسقارۆ، ەل باسقارۆ تاجریبەلەرىن اۆىستىرۆدی تەرەڭدەتپ، جۆڭگوشا كەدەیلىكتی ازایتۆ‌دی تۆیىندە سىناق ەتۆ سەلبەستگىن ورىستەتپ، ساۆدا، قارجی قوسۆ، ەنەرگیا، نەگزدىك قۆرىلعى قۆرىلسى، جاساۆ كا‌سبی، عىلىم ـ تەحنیكا سیاقتی سالالارداعی سەلبەستكتی كەڭەیتۆدی قالایدی، اناعۆر‌لىم كوپ جۆڭگو كاسپورىندارىنڭ وڭ‌تۆستك افریكاعا كەلپ قارجی قوسپ، شارۆاشىلىعىن گۆلدەندىرۆىن قارسی الادی.

راماڤوسا مىنالاردی ٴبىلدىردی: بۆ‌گىنگی دۆنیە ٴجۆزی وڭىرلىك ساياسي، ەنەرگیا داعدارىسی سیاقتی اۆىر دا كۆردە‌لی سىن ـ سایستارعا ٴدوپ كەلپ وتىر. مەن ٴتۆراعا شي جینپیڭ العا قویعان سەلبە‌سپ تەڭ یگىلىككە كەنەلۆ قۆاتتاماسىن تولىق قۆپتایمىن. وڭتۆستك افریكا مەن باسقا دا الەمدىك وڭتۆستك ەلدەردڭ ٴبارى جۆڭگومەن ىنتىماقتی، سەلبەستكتی كۆشەیتپ، سىن ـ سایستارعا اناعۆرلىم ویداعدای بىرگە توتەپ بەرپ، اناعۆرلىم تەڭ، ٴادىل، ۋیلەسمدی حالقارالىق ٴتار‌تىپ ورناتۆدی ىلگەرىلەتۆدی ٴۆمت ەتە‌دی. جۆڭگو جاقتىڭ وڭتۆستك افریكانڭ بىریكس ەلدەری باسشىلارىنڭ دیدارلاسۆىن تابىستی وتكزۆىن قولداعاندىعىنا العىس ای‌تامىن. وڭتۆستك افریكا جاق بىریكس ەل‌دەرىمەن بىرگە كوپ جاقتىلقتی باتىل قورعاپ، الەمدىك باسقارۆ جۆیەسی رەفور‌ماسىن ىلگەرىلەتپ، قالىڭ ورىكەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردڭ ورتاق مۆددەسىن قورعاۆدی قالایدی. مەن ٴتۆراعا شي جینپیڭمەن بىرگە جۆڭگو ـ افریكا باسشىلارىنڭ كەڭەسىن باسقارىپ، افریكا ـ جۆڭگو قارىم ـ قاتىناسىنڭ اناعۆرلىم جو‌عارى دەڭگەیدە دامۆىن ىلگەرىلەتۆدی ٴۆمت ەتەمىن.

ەكی ەل باسشىلارى جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ جان ـ جاقتى ستىرا‌تەگیالىق سەرىكتەستك قارىم ـ قاتىناسىنڭ جاڭا داۆىردە اناعۆرلىم زور دامۆىن ىلگەرىلەتپ، الەمدىك وڭتۆستك ەلدەردڭ الەمدىك باسقارۆداعی ۋاكىلدىك سیاتی مەن ٴسوز سویلەۆ ۋقىعی دەڭگەیىن جوعارىلاتۆدی ىلگەرىلەتپ، بىریكس ەلدەرىنڭ ىنتىماعىن، سەلبەستگىن تەرەڭدەتپ، جۆڭگو مەن افریكانڭ جان ـ جاقتى ستراتەگیالىق سەلبەستك سەرىكتەس‌تك قارىم ـ قاتىناسىنڭ اناعۆرلىم جوعارى دەڭگەیگە كوتەرىلۆىن ىلگەرىلەتۆگە تىڭ دا پارەندی قوزعاۆشى كۆش قوسۆعا ٴبىر اۆىزدان قوسلدی.

كەڭەستەن كەیىن، راماڤوسا شي جینپیڭگە "وڭتۆستك افریكا وردەنىن" بەردی، بۆل وڭتۆستك افریكانڭ ماڭنزدی دوس ەل‌دەردڭ باسشىلارىنا بەرەتىن ەڭ جوعارى دارەجەلی وردەنی جانە ەڭ جوعارى مارتەبەسی.

ەكی ەل باسشىلارى ەكی ەلدڭ "ٴبىر بەلدەۆ، ٴبىر جولدی" بىرگە قۆرۆ، جاڭا ەنەرگیا، ەلەكتر قۆاتی، اۆىل شارۆا‌شىلىق ونىمدەرى، ەكونومیكالىق ەرەكشە رایون جانە ونەركاسىپ باقشا رایونی، كوك ەكونومیكا، عىلىم ـ تەحنیكادا جاڭا‌لىق اشۆ، جوعارى دارەجەلی وقۆ ـ اعارتۆ سیاقتی سالالارداعی كوپ ٴتۆرلی ەكی جاقتى سەلبەستك حۆجاتتارىنا قول قویىلۆىنا بىرگە كۆا بولدی.

ەكی جاق «جۆڭحۆا حالىق رەسپۆبلیكا‌سی مەن وڭتۆستك افریكا رەسپۆبلیكاسىنڭ بىرلەسكەن مالىمدەمەسىن» جاریالادی.

سول كۆنی تۆسته راماڤوسا زۆڭتۆڭ سارایىندا شي جینپیڭگە ارناپ قارسی الۆ قوناعاسىن وتكزدی.

ساي چي، ۋاڭ ي قاتارلىلار جوعارد‌اعی قیىمدارعا قاتىناستی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

زۆڭتۆڭ مەكەمەسىنڭ ایەلدەر، جاستار مینیستری زۆما قاتارلی ۋكىمەتتىڭ جو‌عارى دارەجەلی ٴمانساپتىلارىنڭ سەرىك بولۆىندا ۋشاق باسپالداعىنڭ جانىندا تۆرىپ قىزۆ قارسی الدی. وڭتۆستك افریكا ایەلدەری شي جینپیڭگە گۆل ۋسىن‌دی، قۆرمەت قاراۆلی ملتقتارىن سەرت ۋستاپ قۆرمەت ٴبىلدىردی. ۋلتىنق كیىم كیگەن بۆقارا دۆماندی بیگە باستی.

راماڤوسا ٴتوراعا شي جینپیڭنڭ وڭتۆستك افریكادا مەملەكەتتىك ساپار‌دا بولۆ ٴۆشىن كەلگەندىگىن قىزۆ قارسی الدی. شي جینپیڭ مىنالاردی ٴبىلدىردی: مەن وڭتۆستك افریكاعا تاعی دا ساپارلاي كەلگەنىمە وتە قۆانىشتا‌مىن، سىزبەن جۆڭگو ـ وڭتۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسىن تەرەڭدەتۆدی جانە ورتاق كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان ما‌سەلەلەر جوننده شىكىرىلەي پىكىر اۆىستىرۆدی ٴۆمت ەتەمىن.

شي جینپیڭ اۆەجایدا جازباشا ٴسوز سویلەپ، جۆڭگو ۋكىمەتی مەن جۆڭگو حالقی اتىنان وڭتۆستك افریكا ۋكىمەتی مەن وڭتۆستك افریكا حالقىنا بقلاستی سالەم جولدادی جانە نزگی تىلەك ٴبىلدىردی. شي جینپیڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدی: بیىل جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ دیپلوماتیا‌لىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 25 جىلدىعی، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ جان ـ جاقتى ستراتەگیالىق سەرىكتەستك قارىم ـ قاتىناسی شىت جاڭا كەزەڭگە ٴوتتی. جۆڭگو ـ وڭ‌تۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسىنڭ بە‌كەمدەلۆی مەن دامۆی ەكی ەل حالقىنا باقىت جاراتۆمەن بىرگە، وزگەرىس پەن بىلقپالىق ارالاسقان دۆنیە جۆزىنە اناعۆرلىم كوپ ورنىقتىلىق ۋستەدی. مەن ەكی جاقتىڭ بىرگە قۆلشىنۆىندا، وسى رەتكی ساپارىمنڭ، ٴسوز جوق، تولىق تابىستی بولاتىندىعىنا سەنەمىن.

شي جینپیڭ مىنالاردی اتاپ كور‌سەتتی: بازارى جاڭادان گۆلدەنگەن ەلدەر مەن ورىكەندەپ كەلە جاتقان ٴىرى ەلدەردڭ ماڭنزدی سەلبەستك تۆعىرى رەتىندە، بىریكس سەلبەستك مەحانیزمى دۆنیە ٴجۆزى ەكونومیكاسى‌نڭ ارتۆىن جەبەیتىن، الەمدىك باس‌قارۆدى كەمەلەندىرەتىن، حالقارالىق قارىم ـ قاتىناستڭ دەموكراتیالانۆىن ىلگەرىلەتەتىن سىندارلى كۆشكە اینال‌دی. وسى رەتكی بىریكس ەلدەرى باس‌شىلارى دیدارلاسۆىنىڭ بىریكس سەل‌بەستگی مەحانیزمىنڭ دامۆی بارىسىن‌داعی ماڭنزدی بەلەس بولىپ، ورىكەن‌دەپ كەلە جاتقان ەلدەردڭ ىنتىماعىن، سەلبەستگىن اناعۆرلىم جوعارى دەڭ‌گەیگە كوتەرەتىندىگىنە سەنەمىن. مەن تاعی جۆڭگو ـ افریكا باسشىلارىنڭ كەڭەسىنە قاتىناسىپ، افریكا ەلدەرى باسشىلارىمەن بىرگە سەلبەستك ۋلى جوسپارىن بىرگە اقىلداسىپ، دامۆ جولىن بىرگە قاراستىرىپ، دۆنیە ٴجۆ‌زىنڭ بەیبىتشىلىگىن بىرگە جەبەیمىن.

ٴتۆن ورتاسىندا شي جینپیڭ وتىر‌عان اۆتوكولىك اترەتی اۆەجایدان تۆ‌سەتىن قوناق ۋیگە بارا جاتقان جولىندا حۆاچیاۆلار مەن حۆارىندار وزدىكتەرد‌نەن جول بویىنداعی كوشەلەردە كۆتىپ، جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ەكی ەلدڭ مەملەكەت تۆىن بۆلعاپ، "جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ دوس‌تىعى جاساسىن" دەگەن كەرمە تۆدی بىىك ۋستاپ، شي جینپیڭنڭ ساپارلاي كەلگەندىگىن قىزۆ قارسی الدی.

ساي چي، ۋاڭ ي قاتارلى ساپار‌لاستارى وسى ۋشاقپەن بىرگە باردی.

جۆڭگونڭ وڭتۆستك افریكادا تۆراتىن باس ەلشىسى چىن شیاۆدۆڭ دا اۆەجایعا بارىپ قارسی الدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

قارىم ـ قاتىناسى قارىشتاپ دامۆدی جۆ‌زەگە اسىرىپ، ستراتەگیالىق ٴوزارا سە‌نىمدىلىك تىڭ جوعارى دەڭگەیگە جەتىپ، ٴار سالاداعی سەلبەستىك جاپىپاي ىلگەرىلەپ، كوپ جاقتىلى سە‌تەستىك ونان ارى قویۆلاستى. جۆڭگو ـ وڭتۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسى ەكی جاقتى كولەمىنەن الدەقایدا اسىپ ٴتۆ‌سپ، بارعان سایىن ستراتەگیالىق مانگە جانە الەمدىك نقپال كۆشكە یە بولدی.

كەزەكتە جۆڭگو كومەۆنیستىك پارتیاسى جۆڭگو حالقىن ىنتىماقتاستى‌رىپ، باستاپ، جۆڭحۆا ۋلتىنڭ ۋلى گۆلدەنۆىن جۆڭگو ۋلگىسىندەگی وسىزامانداندىرۆ ارقىلى جاپىپاي ىلگەرىلەتۆ‌دە، وڭتۆستك افریكا دا ٴوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدایىنا ۋیلەسەتىن دامۆ جولىن بەلسەندىلىكپەن دەربەس قاراس‌تىرۆدا. جۆڭگو ـ وڭتۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسى جاڭا دامۆ ورایىنا ٴدوپ كەلدی. الگىنده مەن راماڤوسا زۆڭتۆڭمەن اسا ناتیجەلی كەڭەس وتكە‌زىپ، جاڭا داۆىردەگی ەكی ەل قارىم ـ قاتىناسىنڭ دامۆی جانە ورتاق كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان حالقارالىق جانە وڭىر‌لىك ماسەلەلەر جوننده پىكىر اۆىستە‌رىپ، ماڭنزدی ورتاق تانىمعا كەلدىك. ٴبىز ٴبىرسپىرا ماڭنزدی ەكی جاقتى سەل‌بەستىك حۆجاتتارىنا قول قویۆعا كۆا بولدىق. مەن ەكی ەلدڭ دوستىق سەل‌بەستىك قارىم ـ قاتىناسىنڭ بولاشاعىنا تولىق سەنىمدەمىن.

راماڤوسا زۆڭتۆڭ ەكەۆىمىز دە جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ەكی ەل وسكەلەڭ ٴوزارا سەنىمدى ستراتەگیالىق سەرىكتەر بولۆی كەرەك دەپ قارایمىز. ٴبىز جوعارى جىكتەگىلەردڭ ارالاسۆىنىڭ تاماشا بەتالىسىن ساقتاپ، ٴار سالاداعی اۆىس ـ كۆیستی، سەلبەستكتی كۆشەیتپ، ساياسي ٴوزارا سەنىمدىلىكتی ۋزدىكسز تەرەڭدەتپ، ەل باسقارۆ تا‌جریبەلەرىن اۆىستىرۆدی كۆشەیتپ، ٴبىر ـ ٴبرىمزدڭ وزەكتی مۆددەمىز‌گە ساياتىن جانە ٴجتی قاداعالاپ وتىر‌عان كەلەلی ماسەلەلەردە ۋزدىكسز ٴوزارا قولداۆ كورسەتەمىز.

جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ ٴوزارا تیىمدىلىك جەتكىزتىن ناقتى سەلبەستگی مول جەتىستىككە قول جەتكىزدی، ٴبىز ەكی جاقتىڭ بىرگە العا باساتىن دامۆ سەرىكتەرى بولۆىنا بىردەي قوسلدىق. دامۆ ستراتەگیاسىن ٴتۆیىلستىرۆدی كۆشەیتپ، جۆڭگو ـ افریكا سەلبەستك تالقى منبەرىنڭ "9 ٴتۆرلی ینجەنەریاسىن" جانە «جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ 10 جىلدىق سەلبەستك ستراتەگیالىق جوباسىن» تیاناقتاندىرۆدی نەگزگی جەلی ەتپ، باسىمدىققا یە سالالارداعی سەلبەستكتی بەكەمدەپ، سەلبەستكتىڭ جاڭا ارتۆ ٴتۆیىنىن جەتىلدىرەمىز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكانڭ اناعۆرلىم كوپ ساپا‌لى ونىمدەرىن یمپورت ەتپ، جۆڭگو كا‌سپورىندارىن وڭتۆستك افریكاعا كەلپ قارجی قوسپ، شارۆاشىلىعىن گۆلدەندىرۆ‌گە ۋزدىكسز ىنتالاندىرپ، ەكی ەلدڭ ەلەكتر قۆاتی، جاڭا ەنەرگیا، عىلىم ـ تەحنی‌كادا جاڭالىق اشۆ سیاقتی سالالارداعی سەل‌بەستگىن ۋزدىكسز تەرەڭدەتۆدی قالایدی.

ٴبىز بىردەي جۆرت تىلەگىن تو‌عىسترۆعا ایرىقشا ٴمان بەرەمىز، ەكی جاقتىڭ ٴوزارا تۆسىنسەتىن، ٴوزارا جاقىن دوس سەرىكتەر بولۆىن دارىپتەي‌مىز. ٴبىز سەلبەستىك بارىسىندا حالقتى اناعۆرلىم كوپ ىرىس الۆىن قاماتىن ەكی ەل حالقىن انا‌عۆرلىم كوپ یگىلىككەندىرەمىز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكا ۋكىمەتىنىڭ كاسپىر‌ىن جەتىستىكتەرىنەن ەكی ەل حالقىن اناعۆرلىم كوپ یگىلىككەندىرەمىز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكا ۋكىمەتىنىڭ سىندارلى كۆشكە اینالدی. وسى رەتكی بىریكس ەلدەرى باس‌شىلارى دیدارلاسۆىنىڭ بىریكس سەل‌بەستگی مەحانیزمىنىڭ دامۆی بارىسىن‌داعی ماڭنزدی بەلەس بولىپ، ورىكەن‌دەپ كەلە جاتقان ەلدەردڭ ىنتىماعىن، سەلبەستگىن اناعۆرلىم جوعارى دەڭ‌گەیگە كوتەرەتىندىگىنە سەنەمىن. مەن تاعی جۆڭگو ـ افریكا باسشىلارىنىڭ كەڭەسىنە قاتىناسىپ، افریكا ەلدەرى باسشىلارىمەن بىرگە سەلبەستىك ۋلى جوسپارىن بىرگە اقىلداسىپ، دامۆ جولىن بىرگە قاراستىرىپ، دۆنیە ٴجۆ‌زىنڭ بەیبىتشىلىگىن بىرگە جەبەیمىن.

ٴتۆن ورتاسىندا شي جینپیڭ وتىر‌عان اۆتوكولىك اترەتی اۆەجایدان تۆ‌سەتىن قوناق ۋیگە بارا جاتقان جولىندا حۆاچیاۆلار مەن حۆارىندار وزدىكتەرد‌نەن جول جۆڭگو ـ افریكا جان ـ جاقتى ستراتەگیالىق سەلبەستك سەرىكتەستك قارىم ـ قاتىناسىنڭ دامۆی تۆراعا شي جینپیڭنڭ وڭتۆستك افریكادا 4 ـ رەت مەملەكەتتىك ساپاردا بولۆىن قارسی العانىمدی ەرەكشە داڭق سانایمىن. جۆڭگو وڭتۆستك افریكانڭ ۋلتىنڭ تاۆەلسىزد‌ىگىنە، ازاتتىعىنا قول جەتكىزۆی، مەملەكەت‌تىڭ داۆىن جۆزەگە اسىرۆی بارىسىندا وڭتۆستك افریكاعا قىمباتتی قولداۆ كور‌سەتتی، جاڭا تیپتی ایدارشا ۋیرۆۆس ىندەتی سیاقتی قیىن ـ قىستاۆ ساتتەردە قارایلاستی، جۆڭگو وڭتۆستك افریكانڭ شىنایی با‌ۆىرلاسی، دوسی جانە سەرىگی. وڭتۆستك افریكا مەن جۆڭگو ەكی ەل دە ٴوز ەلدە‌رىنڭ داۆىنا، گۆلدەنۆىنە ۋمتىلادی، كوپتەگەن كەلەلی حالقارالىق ىستەردە ۋقساس نەمەسە قارایلاس تۆرعىسی بار. دیپلوماتیالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقان 25 جىلدان بەری وڭتۆستك افریكا ٴبىر جۆڭگو پرینسیبىنە تاباندی بولدی، ەكی جاقتىڭ قارىم ـ قاتىناسى قارىشتاپ دامىپ، ٴار جىكتەگىلەردڭ بارىس ـ كەلىسی جیىلەپ، ٴار سالاداعی سەلبەستكتە سۆبەلی تابىستارعا قول جەتكىزدی. جۆڭگونڭ قارجی قوسۆی مەن سەلبەستگی وڭتۆستك افریكانڭ ەكونومیكالىق، قوعامدىق داۆىن پارەندی جەبەدی، افریكا ەلدەرى مەن الەمدىك وڭتۆستك ەلدەردڭ ىنتىماقتاسىپ، ەكەۆىنىڭ ۋلگىسىندەگی وسىزامانداندىرۆ ارقىلى جاپىپاي ىلگەرىلەتۆدە، وڭتۆستك افریكا دا ٴوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدایىنا ۋیلەسەتىن دامۆ جولىن بەلسەندىلىكپەن دەربەس قاراس‌تىرۆدا. جۆڭگو ـ وڭتۆستك افریكا قارىم ـ قاتىناسى جاڭا دامۆ ورایىنا ٴدوپ كەلدی. الگىنده مەن راماڤوسا زۆڭتۆڭمەن اسا ناتیجەلی كەڭەس وتكە‌زىپ، جاڭا داۆىردەگی ەكی ەل قارىم ـ قاتىناسىنڭ دامۆی جانە ورتاق كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان حالقارالىق جانە وڭىر‌لىك ماسەلەلەر جوننده پىكىر اۆىستە‌رىپ، ماڭنزدی ورتاق تانىمعا كەلدىك. ٴبىز ٴبىرسپىرا ماڭنزدی ەكی جاقتى سەل‌بەستىك حۆجاتتارىنا قول قویۆعا كۆا بولدىق. مەن ەكی ەلدڭ دوستىق سەل‌بەستىك قارىم ـ قاتىناسىنڭ بولاشاعىنا تولىق سەنىمدەمىن.

راماڤوسا زۆڭتۆڭ ەكەۆىمىز دە جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكا ەكی ەل وسكەلەڭ ٴوزارا سەنىمدى ستراتەگیالىق سەرىكتەر بولۆی كەرەك دەپ قارایمىز. ٴبىز جوعارى جىكتەگىلەردڭ ارالاسۆىنىڭ تاماشا بەتالىسىن ساقتاپ، ٴار سالاداعی اۆىس ـ كۆیستی، سەلبەستكتی كۆشەیتپ، ساياسي ٴوزارا سەنىمدىلىكتی ۋزدىكسز تەرەڭدەتپ، ەل باسقارۆ تا‌جریبەلەرىن اۆىستىرۆدی كۆشەیتپ، ٴبىر ـ ٴبرىمزدڭ وزەكتی مۆددەمىز‌گە ساياتىن جانە ٴجتی قاداعالاپ وتىر‌عان كەلەلی ماسەلەلەردە ۋزدىكسز ٴوزارا قولداۆ كورسەتەمىز.

جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ ٴوزارا تیىمدىلىك جەتكىزتىن ناقتى سەلبەستگی مول جەتىستىككە قول جەتكىزدی، ٴبىز ەكی جاقتىڭ بىرگە العا باساتىن دامۆ سەرىكتەرى بولۆىنا بىردەي قوسلدىق. دامۆ ستراتەگیاسىن ٴتۆیىلستىرۆدی كۆشەیتپ، جۆڭگو ـ افریكا سەلبەستك تالقى منبەرىنڭ "9 ٴتۆرلی ینجەنەریاسىن" جانە «جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ 10 جىلدىق سەلبەستك ستراتەگیالىق جوباسىن» تیاناقتاندىرۆدی نەگزگی جەلی ەتپ، باسىمدىققا یە سالالارداعی سەلبەستكتی بەكەمدەپ، سەلبەستكتىڭ جاڭا ارتۆ ٴتۆیىنىن جەتىلدىرەمىز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكانڭ ٴوزارا تیىمدىلىك جەتكىزتىن ناقتى سەلبەستگی مول جەتىستىككە قول جەتكىزدی، ٴبىز ەكی جاقتىڭ بىرگە العا باساتىن دامۆ سەرىكتەرى بولۆىنا بىردەي قوسلدىق. دامۆ ستراتەگیاسىن ٴتۆیىلستىرۆدی كۆشەیتپ، جۆڭگو ـ افریكا سەلبەستك تالقى منبەرىنڭ "9 ٴتۆرلی ینجەنەریاسىن" جانە «جۆڭگو مەن وڭتۆستك افریكانڭ 10 جىلدىق سەلبەستك ستراتەگیالىق جوباسىن» تیاناقتاندىرۆدی نەگزگی جەلی ەتپ، باسىمدىققا یە سالالارداعی سەلبەستكتی بەكەمدەپ، سەلبەستكتىڭ جاڭا ارتۆ ٴتۆیىنىن جەتىلدىرەمىز. جۆڭگو جاق وڭتۆستك افریكانڭ تاۆارلارىن یمپ